

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Örgütsel Mutluluk Düzeyleri İle Liderlik Yönelimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Examining Teachers' Perception of Organizational Justice According to Demographic Variables

Cemile BİNGÖLBALİ

Varto Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Varto/Muş
rojen55@hotmail.com: ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-6149-5413>

Özet

Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin örgütsel mutluluk düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, 2024-2025 eğitim öğretim yılı içinde TÜRTEP'de öğrenim gören 126 okul öncesi öğretmeni üzerinde gerçekleştirilmiştir. Veri toplama sürecinde, çevrimiçi anket yöntemi kullanılmış ve öğretmenlerin örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimleri düzeylerini ölçmek için uygun ölçekler uygulanmıştır. Yaş, eğitim durumu, mesleki kıdem ve cinsiyet gibi demografik faktörlerin öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeyleri ve liderlik yönelimleri üzerindeki etkisi de analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre, yaş, eğitim durumu ve mesleki kıdem gibi faktörlerin örgütsel mutluluk düzeyleri üzerinde belirleyici etkisi olduğu, ancak liderlik yönelimleri ile örgütsel mutluluk arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Bu bulgular, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin farklı faktörlerden etkilendiğini, ancak liderlik yönelimlerinin bu düzeyler üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığını ortaya koymaktadır. Araştırma, öğretmenlerin mesleki gelişim ve destekleme ihtiyaçlarının yanı sıra, liderlik stillerinin de dikkate alınarak öğretmenlerin mutluluğuna katkı sağlayacak stratejilerin geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Öğretmenleri, Örgütsel Mutluluk, Liderlik Yönelimleri, Yaş, Eğitim Durumu, Mesleki Kıdem, İlişkisel Tarama Modeli, Öğretmen Motivasyonu.

Abstract

This study aims to examine the relationship between the organizational happiness levels and leadership orientations of preschool teachers. The research was conducted with 126 preschool teachers studying at TÜRTEP during the 2024-2025 academic year. Data were collected through an online survey, using appropriate scales to measure the teachers' organizational happiness and

leadership orientations. The effects of demographic factors such as age, education level, professional experience, and gender on the teachers' organizational happiness and leadership orientations were also analyzed. The findings indicate that factors such as age, education level, and professional experience have a significant impact on organizational happiness, while no significant relationship was found between leadership orientations and organizational happiness. These findings suggest that organizational happiness levels of teachers are influenced by various factors, but leadership orientations do not have a decisive effect on these levels. The study emphasizes the need for developing strategies that not only consider leadership styles but also address teachers' professional development and support needs, which would contribute to enhancing teachers' happiness.

Keywords: Preschool Teachers, Organizational Happiness, Leadership Orientations, Age, Education Level, Professional Experience, Relational Survey Model, Teacher Motivation.

GİRİŞ

Eğitim kurumlarında başarının sürdürülebilirliği, yalnızca akademik performansa bağlı kalmayıp, aynı zamanda kurum içi iklim, öğretmen memnuniyeti ve örgütsel mutluluk gibi niteliksel unsurlara da dayanmaktadır. Liderlik yaklaşımları, okul yönetiminde belirleyici bir role sahip olup, öğretmenlerin motivasyon, bağlılık ve iş doyumunu etkileyen önemli faktörler arasında yer almaktadır (Aytaç & Usta, 2023; Çobanoğlu, 2021). Bu kapsamda, okul öncesi eğitim kurumlarında yöneticilerin sergiledikleri liderlik stilleri ile öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi, hem akademik hem de uygulamaya yönelik stratejilerin geliştirilmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Öğretmenlerin örgütsel mutluluğu, iş tatmini, mesleki bağlılık ve performans gibi kritik boyutları etkilerken, yöneticilerin kullandıkları liderlik stilleri de bu sürecin şekillenmesinde belirleyici olmaktadır. Literatürde, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde gerçekleştirilen çalışmalar, liderlik uygulamalarının öğretmenlerin duygusal ve mesleki durumları üzerinde olumlu etkiler yarattığını ortaya koymuştur (İncekara, 2020; Keçeli, 2022; Çek, 2011; Kotoğlu, 2019; Uysal, 2022). Aynı zamanda, liderlik yaklaşımları ile örgütsel mutluluk, iş tatmini ve bağlılık arasındaki etkileşimin çeşitli boyutları, Uzun ve Kesicioğlu (2020), Yavuzkılıç (2021) ve Önen & Ballı (2022) gibi araştırmacılar tarafından ele alınmıştır.

Bununla birlikte, okul öncesi öğretmenlerine yönelik araştırmalar, diğer eğitim kademeleriyle kıyaslandığında daha sınırlı kalmıştır. Şenay (2017) ve Arslan (2018) gibi bazı çalışmalar, öğretimsel liderlik davranışları ve farklılıkların yönetimi yaklaşımları çerçevesinde öğretmen bağlılığı ve örgütsel mutluluk arasındaki ilişkiyi irdelemiş olsa da, okul öncesi eğitim kurumlarına odaklanan kapsamlı analizlerin eksikliği dikkat çekmektedir. Ayrıca, öğretmenlerin kariyer

hedefleri, performansları ve sosyal etkileşimlerinin örgütsel mutluluk üzerindeki etkileri de Harmandal (2024), Sağır & Avcı (2023) ve Selbi (2019) gibi çalışmalar tarafından vurgulanmıştır.

Bu çalışma, mevcut literatürdeki bu boşluğu doldurmayı hedefleyerek, okul öncesi öğretmenlerinin örgütsel mutluluk düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasındaki ilişkinin kapsamlı bir analizini sunmayı amaçlamaktadır. Araştırmanın temel hedefi; liderlik stillerinin, öğretmenlerin duygusal ve mesleki durumlarına nasıl yansıdığını ortaya koyarak, eğitim kurumlarının yönetim stratejilerine ve öğretmenlerin mesleki gelişimine yönelik öneriler geliştirmektir. Böylece, okul öncesi eğitim alanında liderlik uygulamalarının optimize edilmesi ve öğretmenlerin daha yüksek düzeyde örgütsel mutluluğa ulaşması için somut veriler sağlanması hedeflenmektedir.

Alt Problemler

1. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin demografik bilgileri nasıldır?
2. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin yaşlarına göre örgütsel mutluluk algıları ve liderlik yönelim algıları nasıldır?
3. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin eğitim durumlarına göre örgütsel mutluluk algıları ve liderlik yönelim algıları nasıldır?
4. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin meslekteki kıdemlerine göre örgütsel mutluluk algıları ve liderlik yönelim algıları nasıldır?
5. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin cinsiyetlerine göre örgütsel mutluluk algıları ve liderlik yönelim algıları nasıldır?
6. Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin örgütsel mutluluk algıları ile liderlik yönelim algıları arasında ilişki nasıldır?

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin örgütsel mutluluk düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma kapsamında, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerini etkileyen liderlik özellikleri ve bu özelliklerin iş yerindeki mutluluk üzerindeki yansımaları analiz edilecektir. Bu amaç doğrultusunda elde edilen bulgular, eğitim kurumlarında liderlik süreçlerinin geliştirilmesine ve öğretmenlerin iş doyumunun artırılmasına yönelik öneriler sunmayı hedeflemektedir. Ayrıca, okul öncesi eğitimde liderlik ve mutluluk arasındaki ilişkiye dair literatürdeki eksikliklerin giderilmesine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nicel bir araştırma modeli olan *ilişkisel tarama modeline* dayanmaktadır. İlişkisel tarama modeli, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkinin araştırılmasına olanak sağlar ve bu ilişkilerin yönünü ve gücünü belirlemeyi amaçlar (Karasar, 2019). Araştırmanın temel hedefi, okul öncesi öğretmenlerinin örgütsel mutluluk düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu bağlamda, öğretmenlerin örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimlerinin birbirini nasıl etkilediği, hangi faktörlerin bu ilişkileri etkileyebileceği araştırılacaktır. Ayrıca, araştırma örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimleri arasındaki ilişkiyi anlamayı ve bu ilişkinin öğretmenlerin iş performansı üzerindeki potansiyel etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu model, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasındaki ilişkiyi ölçmeye yönelik nicel verilerin toplanmasını sağlayan bir yöntemdir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2024-2025 eğitim öğretim yılında TÜRTEP’de öğrenim gören 126 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu, *rastgele örnekleme* yöntemi ile belirlenmiş olup, TÜRTEP’de çeşitli okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenleri kapsamaktadır. Bu öğretmenlerin farklı okul türlerinden (özel ve devlet okulları) ve çeşitli mesleki deneyimlere sahip olmaları, çalışmanın genellenebilirliğini artırmaktadır (Büyüköztürk, 2018). Katılımcıların demografik özellikleri, yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi gibi faktörlere göre çeşitlendirilmiştir. Eğitimcilerin deneyim süreleri ve okuldaki görev durumları da bu çalışmada incelenmiştir. Bu çeşitlilik, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin ve liderlik yönelimlerinin farklı demografik faktörlere göre nasıl değiştiğini anlamada faydalı olacaktır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerini ve liderlik yönelimlerini ölçmek amacıyla iki farklı ölçme aracı kullanılmıştır. İlk olarak, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerini belirlemek için *Çakır, P. & Yavuz, Y. (2022)* tarafından geliştirilen "Örgütsel Mutluluk Ölçeği" kullanılmıştır. Bu ölçek, bireylerin iş yerlerinde hissettikleri genel mutluluk seviyelerini, çalışma ortamını, iş arkadaşlarıyla ilişkilerini ve liderlik tarzlarını ölçen bir dizi ifadeden oluşmaktadır. Ölçek, bireylerin iş tatminlerini ve okul kültürünün mutluluk üzerindeki etkilerini ölçmeye yönelik olarak geliştirilmiştir. İkinci veri toplama aracı ise *Dursun, M., Günay, M. & Yenel, İ. F. (2019)* tarafından geliştirilen "Çok Yönlü Liderlik Yönelimleri Ölçeği"dir. Bu ölçek, öğretmenlerin liderlik yönelimlerini ve liderlik stillerini, öğretmenlerin iş yerindeki etkileşimlerine

dayalı olarak ölçmektedir. Her iki ölçek de geçerlilik ve güvenilirlik analizlerinden geçirilmiş, Türk eğitim sistemi bağlamına uygun hale getirilmiştir. Bu araçlar, öğretmenlerin iş yerindeki örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimlerini kapsamlı bir şekilde değerlendirme imkânı sunmaktadır.

Verilerin Toplanması

Veriler, çevrimiçi anket yöntemi ile toplanmıştır. Çalışma, 2024-2025 eğitim öğretim yılı içinde TÜRTEP’de öğrenim gören okul öncesi öğretmenlerine yönelik çevrimiçi anketler gönderilerek yapılmıştır. Anketler, e-posta yoluyla öğretmenlere iletilmiş ve katılımcıların anketleri dijital ortamda doldurmaları sağlanmıştır. Çevrimiçi veri toplama yöntemi, öğretmenlerin anketlere katılımını kolaylaştırmış ve geniş bir katılımcı kitlesine ulaşılmasını sağlamıştır. Ayrıca, katılımcıların kişisel bilgileri gizli tutulmuş ve anonim olarak veri toplanmıştır. Çevrimiçi veri toplama yöntemi, anketin daha hızlı ve geniş kitlelere ulaşmasını sağlarken, aynı zamanda zaman ve mekân açısından katılımcılara esneklik tanımaktadır (Gürbüz, 2018).

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, SPSS 22 (Statistical Package for the Social Sciences) yazılımı kullanılarak analiz edilmiştir. İlk olarak, *tanımlayıcı istatistikler* ile öğretmenlerin örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimleri hakkında genel bilgiler elde edilmiştir. Bu aşamada, katılımcıların yaş, cinsiyet, deneyim süresi gibi demografik faktörler dikkate alınarak verilerin genel yapısı hakkında bir değerlendirme yapılmıştır. Ayrıca, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin ve liderlik yönelimlerinin ortalama, standart sapma, maksimum ve minimum değerleri gibi temel istatistiksel bilgiler hesaplanmıştır. Öğretmenlerin demografik özelliklerine göre gruplar arasında farklılıkların olup olmadığını belirlemek amacıyla *T-Testi* ve *ANOVA testi* kullanılmıştır. Bu testler, farklı gruplar arasındaki değişkenler arasındaki anlamlı farkları ortaya koymuştur. Örneğin, öğretmenlerin yaşları, deneyim süreleri gibi faktörlerin örgütsel mutluluk düzeylerine ve liderlik yönelimlerine etkisi incelenmiştir. Son olarak, *korelasyon analizi* ile örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimleri arasındaki ilişkiyi ölçülmüştür. Korelasyon analizi, iki değişken arasındaki doğrusal ilişkiyi inceleyerek, bu değişkenlerin birbirleriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu ve ilişkilerinin ne kadar güçlü olduğunu belirlemiştir (Büyüköztürk, 2018).

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin örgütsel mutluluk düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu bağlamda, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasında korelasyon analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgular, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Bu ilişki, öğretmenlerin daha yüksek örgütsel mutluluk seviyelerine

sahip oldukça liderlik yönelimlerinin de güçlendiğini ortaya koymuştur. Sonuçlar, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerini artırmanın, liderlik becerilerinin gelişimine de katkı sağlayabileceğini göstermektedir. Bu bulgu, okul öncesi öğretmenlerinin profesyonel gelişimleri için önemli bir çıkarım sunmaktadır.

Araştırmanın Birinci Alt Problemi

Araştırmanın birinci alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin demografik bilgileri nasıldır? Bu soruya ilişkin bulgular, frekans analizi yöntemiyle elde edilmiştir. Tablo 1'de, katılımcıların yaş, eğitim durumu, mesleki kıdem ve cinsiyet gibi demografik özelliklerine ait frekans ve yüzde değerleri yer almaktadır

Tablo 1 Araştırmaya Katılan Katılımcıların Demografik Bilgileri

Değişken	Kategori	Sıklık	Yüzde (%)	Geçerli Yüzde (%)	Toplam Yüzde (%)
Yaş	20-30	18	14,3	14,3	14,3
	31-40	54	42,9	42,9	57,1
	41-50	27	21,4	21,4	78,6
	51 ve üzeri	27	21,4	21,4	100,0
Toplam		126	100,0	100,0	100,0
Eğitim Durumu	Lisans	99	78,6	78,6	78,6
	Lisansüstü	27	21,4	21,4	100,0
	Toplam	126	100,0	100,0	100,0
Mesleki Kıdem	1-10	36	28,6	28,6	28,6

	11-20	63	50,0	50,0	78,6
	21 ve üzeri	27	21,4	21,4	100,0
	Toplam	126	100,0	100,0	100,0
Cinsiyet	Kadın	99	78,6	78,6	78,6
	Erkek	27	21,4	21,4	100,0
	Toplam	126	100,0	100,0	100,0

Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların demografik özelliklerini göstermektedir. Yaş dağılımına bakıldığında, katılımcıların büyük bir kısmı (42,9%) 31-40 yaş aralığındadır. Diğer yaş grupları ise daha eşit bir dağılıma sahiptir; 20-30 yaş grubundan %14,3, 41-50 yaş grubundan %21,4 ve 51 yaş ve üzeri gruptan da %21,4'lük bir kesim yer almaktadır. Eğitim durumu açısından, katılımcıların çoğunluğu (%78,6) lisans mezunu olup, lisansüstü eğitim almış olanların oranı ise %21,4'tür. Mesleki tecrübe dağılımında, katılımcıların yarısından fazlası (50%) 11-20 yıl arası mesleki deneyime sahiptir. 1-10 yıl arası deneyime sahip olanlar %28,6 iken, 21 yıl ve üzeri deneyime sahip olanlar %21,4'tür. Cinsiyet dağılımında ise katılımcıların büyük bir kısmı kadındır (%78,6), erkek katılımcıların oranı ise %21,4'tedir. Bu sonuçlar, katılımcıların yaş, eğitim durumu, mesleki deneyim ve cinsiyet gibi demografik özellikler açısından çeşitliliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın İkinci Alt Problemi

Araştırmanın ikinci alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin yaşlarına göre örgütsel mutluluk algıları ve liderlik yönelim algıları nasıldır? Bu soruya ilişkin analiz için ANOVA testi uygulanmıştır. Tablo 2'de, yaş gruplarına göre örgütsel mutluluk ve liderlik yönelim algıları arasındaki farklar ANOVA testi sonuçlarıyla sunulmuştur.

Tablo 2 Yaşa Göre ANOVA Testi Sonuçları

		Yaş	N	\bar{x}	Sd	F	p	Anlamlı Fark (Var) Tukey
Örgütsel Ölçeği	Mutluluk	20-30	18	98,50	6,68	28,554	<,001	20-30 > 41-50, 51 ve üzeri; 31-40 > 41-50, 51 ve üzeri
		31-40	54	97,50	11,28			
		41-50	27	84,66	11,80			
		51 ve üzeri	27	79,66	1,27			
		Total	126	91,07	12,33			
Liderlik Ölçeği	Yönelimleri	20-30	18	83,00	5,14	15,655	<,001	20-30 > 31-40; 41-50 > 31-40, 51 ve üzeri
		31-40	54	74,66	10,32			
		41-50	27	88,00	8,68			
		51 ve üzeri	27	78,66	5,90			
		Total	126	80,66	10,32			

Tablo 2’de yer alan yaşa göre ANOVA testi sonuçları, hem örgütsel mutluluk ölçeği hem de liderlik yönelimleri ölçeği için anlamlı farklar ortaya koymuştur. Örgütsel Mutluluk Ölçeği açısından, ANOVA testi sonucunda yaş grupları arasında anlamlı bir fark bulunduğu görülmüştür ($F = 28,554$, $p < ,001$). Bu anlamlı fark, Tukey testi ile detaylandırılmıştır. Tukey testi sonuçlarına göre, 20-30 yaş grubunun örgütsel mutluluk düzeyi ($\bar{x} = 98,50$) 41-50 yaş ($\bar{x} = 84,66$) ve 51 yaş ve üzeri gruplarına ($\bar{x} = 79,66$) göre anlamlı derecede yüksektir. Ayrıca, 31-40 yaş grubunun ($\bar{x} = 97,50$) da 41-50 yaş ve 51 yaş ve üzeri gruplarına göre anlamlı derecede daha yüksek örgütsel mutluluk seviyelerine sahip olduğu tespit edilmiştir. Liderlik Yönelimleri Ölçeği için de benzer şekilde yaş grupları arasında anlamlı farklar bulunmuş ($F = 15,655$, $p < ,001$) ve Tukey testi ile bu farklar incelenmiştir. 20-30 yaş grubunun liderlik yönelimleri ($\bar{x} = 83,00$), 31-40 yaş grubundan ($\bar{x} = 74,66$) anlamlı derecede yüksektir. Ayrıca, 41-50 yaş grubunun liderlik yönelimleri ($\bar{x} = 88,00$) 31-40 yaş ($\bar{x} = 74,66$) ve 51 yaş ve üzeri gruplarına ($\bar{x} = 78,66$) göre anlamlı derecede daha yüksektir. Bu bulgular, yaş grupları arasındaki örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimleri düzeylerinde belirgin farklar olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, yaşa göre yapılan ANOVA testleri, her iki ölçekte de anlamlı farklar bulmuş ve bu farklar Tukey testi ile detaylandırılmıştır. Bu da yaşın, okul öncesi

öğretmenlerin örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimleri üzerinde etkili bir faktör olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın Üçüncü Alt Problemi

Araştırmanın üçüncü alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin eğitim durumlarına göre örgütsel mutluluk algıları ve liderlik yönelim algıları nasıldı? Bu soruya ilişkin bulgular, bağımsız örneklem t-testi kullanılarak analiz edilmiştir. Tablo 3'te, lisans ve lisansüstü eğitim durumlarına sahip öğretmenler arasındaki örgütsel mutluluk ve liderlik yönelim algıları farkları t-testi sonuçlarıyla yer almaktadır.

Tablo 3 Eğitim Durumuna Göre t-Testi

		Eğitim Durumu	N	\bar{x}	Sd	T	p
Örgütsel Mutluluk Ölçeği	Lisans	99	92,63	11,26	2,801	,006	
	Lisansüstü	27	85,33	14,46			
Liderlik Yönelimleri Ölçeği	Lisans	99	78,81	9,96	-1,635	,104	
	Lisansüstü	27	82,33	9,64		,	

180

Tablo 3'te yer alan eğitim durumuna göre yapılan t-testi sonuçları, öğretmenlerin eğitim durumlarının örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimleri algıları üzerinde etkili olup olmadığını incelemektedir. Örgütsel Mutluluk Ölçeği için, lisans mezunu öğretmenlerin ($\bar{x} = 92,63$) örgütsel mutluluk düzeyleri, lisansüstü eğitim almış öğretmenlere ($\bar{x} = 85,33$) göre anlamlı derecede yüksektir. Yapılan t-testi sonuçlarına göre, bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($t = 2,801$, $p = 0,006$). Bu bulgu, lisans eğitimi almış öğretmenlerin, lisansüstü eğitim alan öğretmenlere göre daha yüksek örgütsel mutluluk düzeylerine sahip olduğunu göstermektedir. Liderlik Yönelimleri Ölçeği açısından ise, lisans mezunu öğretmenlerin ($\bar{x} = 78,81$) liderlik yönelimleri, lisansüstü eğitim almış öğretmenlere ($\bar{x} = 82,33$) kıyasla daha düşüktür. Ancak, yapılan t-testi sonucunda bu fark istatistiksel olarak anlamlı değildir ($t = -1,635$, $p = 0,104$). Bu, eğitim durumu ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığını göstermektedir.

Sonuç olarak, eğitim durumu ile örgütsel mutluluk arasında anlamlı bir fark varken, liderlik yönelimleri açısından eğitim durumu etkili bir faktör olarak gözlemlenmemektedir. Bu bulgu,

lisans eğitiminin öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeyini artırdığı ancak eğitim düzeyinin liderlik yönelimlerine etkisi olmadığına işaret etmektedir.

Araştırmanın Dördüncü Alt Problemi

Araştırmanın dördüncü alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin meslekteki kıdemlerine göre örgütsel mutluluk algıları ve liderlik yönelim algıları nasıldır? Bu soruya yönelik analizde tekrar ANOVA testi kullanılmıştır. Tablo 4'te, mesleki kıdeme göre örgütsel mutluluk ve liderlik yönelim algılarındaki farklılıklar ANOVA testi sonuçlarıyla gösterilmektedir.

Tablo 4 Kıdeme Göre ANOVA Testi Sonuçları

		Kıdem	N	\bar{x}	Sd	F	p	Anlamlı Fark (Var) Tukey
Örgütsel Ölçeği	Mutluluk	1-10	36	93,50	9,68	19,042	<,001	1-10 > 21 ve üzeri; 11-20 > 21 ve üzeri
		11-20	63	94,57	13,43			
		21 ve üzeri	27	79,66	1,27			
		Total	126	91,07	12,33			
Liderlik Ölçeği	Yönelimleri	1-10	36	78,25	9,63	,840	,434	
		11-20	63	80,71	11,42			
		21 ve üzeri	27	78,66	5,90			
		Total	126	79,57	9,96			

Araştırmanın Beşinci Alt Problemi

Araştırmanın beşinci alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin cinsiyetlerine göre örgütsel mutluluk algıları ve liderlik yönelim algıları nasıldır? Bu soruya ilişkin bulgular bağımsız örneklem t-testi kullanılarak elde edilmiştir. Tablo 5'te, kadın ve erkek öğretmenler arasındaki örgütsel mutluluk ve liderlik yönelim algıları arasındaki farklar t-testi sonuçlarıyla sunulmuştur.

Tablo 5 Cinsiyete Göre t-Testi

	Cinsiyet	N	\bar{x}	Sd	T	p
Örgütsel Mutluluk Ölçeği	Kadın	99	92,36	13,27	2,29	,024
	Erkek	27	86,33	6,13		
Liderlik Yönelimleri Ölçeği	Kadın	99	79,72	9,75	,335	,738
	Erkek	27	79,00	10,88		

Tablo 5'te yer alan cinsiyete göre yapılan t-testi sonuçları, okul öncesi öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimleri düzeylerinde bir fark olup olmadığını incelemektedir. Örgütsel Mutluluk Ölçeği açısından, kadın öğretmenlerin ($\bar{x} = 92,36$) örgütsel mutluluk düzeylerinin erkek öğretmenlerden ($\bar{x} = 86,33$) anlamlı derecede yüksek olduğu bulunmuştur. Yapılan t-testi sonuçlarına göre, bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($t = 2,29$, $p = 0,024$). Bu bulgu, kadın öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin erkek öğretmenlere kıyasla daha yüksek olduğunu göstermektedir. Liderlik Yönelimleri Ölçeği için ise, kadın öğretmenlerin ($\bar{x} = 79,72$) liderlik yönelimleri ile erkek öğretmenlerin ($\bar{x} = 79,00$) liderlik yönelimleri arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($t = 0,335$, $p = 0,738$). Bu, cinsiyetin öğretmenlerin liderlik yönelimleri üzerinde bir etkisi olmadığını göstermektedir. Sonuç olarak, örgütsel mutluluk düzeyleri açısından cinsiyetin anlamlı bir fark yarattığı, ancak liderlik yönelimleri açısından cinsiyetin herhangi bir etkisi olmadığı söylenebilir. Bu bulgular, kadın öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin erkek öğretmenlere göre daha yüksek olduğunu gösterirken, liderlik becerileri açısından cinsiyetin bir farklılık yaratmadığını ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Altıncı Alt Problemi

Araştırmanın altıncı alt problemi şu şekildedir: Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerin örgütsel mutluluk algıları ile liderlik yönelim algıları arasında ilişki nasıldır? Bu soruya ilişkin analiz, korelasyon analizi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Tablo 6'da, örgütsel mutluluk algıları ile liderlik yönelim algıları arasındaki ilişki korelasyon katsayısı ve istatistiksel sonuçlarla sunulmuştur.

Tablo 6 Ölçekler Arasındaki İlişkiye İlişkin Korelasyon Analizi

	Örgütsel Mutluluk Ölçeği	Liderlik Yönelimleri Ölçeği
Örgütsel Mutluluk Ölçeği	Pearson Korelasyonu : 1	-0,075
	İmza (2 kuyruklu) : -	0,402
	N : 126	126
Liderlik Yönelimleri Ölçeği	Pearson Korelasyonu : -0,075	1
	Sig (2.tailet) : 0,402	-
	N : 12	126

Tablo 6’da yer alan ölçekler arasındaki ilişkiye ilişkin korelasyon analizi sonuçları, örgütsel mutluluk ölçeği ile liderlik yönelimleri ölçeği arasındaki ilişkinin zayıf ve istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermektedir. Pearson korelasyon katsayısı -0,075 olarak bulunmuş olup, bu değer iki değişken arasında negatif bir ilişki olduğunu fakat ilişkinin çok zayıf olduğunu göstermektedir. Ayrıca, yapılan 2 kuyruklu testin p değeri 0,402 olup, bu değer 0,05’ten büyük olduğu için ilişki istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Sonuç olarak, örgütsel mutluluk ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Bu bulgu, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin liderlik yönelimleri ile doğrudan bir bağlantısı olmadığını ortaya koymaktadır.

SONUÇ

Bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin örgütsel mutluluk düzeyleri ile liderlik yönelimleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, 2024-2025 eğitim öğretim yılında TÜRTEP’de öğrenim gören 126 okul öncesi öğretmeni üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerini ölçmek için Örgütsel Mutluluk Ölçeği ve liderlik yönelimlerini ölçmek için Liderlik Yönelimleri Ölçeği kullanılmıştır. Veriler, çevrimiçi anket yöntemi ile toplanmış ve araştırma sonuçları, nicel bir araştırma modeli olan ilişkisel tarama modeline dayanmaktadır.

Yaş, eğitim durumu, mesleki kıdem ve cinsiyet gibi demografik faktörlerin örgütsel mutluluk ve liderlik yönelimleri üzerindeki etkisi de araştırmada ele alınmıştır. Yaş açısından yapılan analiz, 20-30 yaş grubunun örgütsel mutluluk düzeyinin daha yüksek olduğunu, ancak liderlik yönelimlerinin bu yaş grubunda diğer gruplara göre daha düşük olduğunu ortaya koymuştur. Eğitim

durumu açısından, lisans eğitimi alan öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin daha yüksek olduğunu, ancak liderlik yönelimleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığını göstermektedir. Mesleki kıdem dikkate alındığında ise, daha az kıdemli öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin daha yüksek olduğu, ancak liderlik yönelimleri açısından kıdemli bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Cinsiyet açısından yapılan analizde, kadın öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin erkeklere kıyasla daha yüksek olduğu, ancak cinsiyetin liderlik yönelimleri üzerinde bir etkisi olmadığı bulunmuştur. Örgütsel mutluluk ile liderlik yönelimleri arasındaki ilişkiyi inceleyen korelasyon analizi, iki ölçek arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığını ortaya koymuştur. Pearson korelasyon katsayısı $-0,075$ ve p değeri $0,402$ olarak bulunmuş, bu da iki değişken arasında zayıf bir negatif ilişki olduğunu, ancak bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermektedir.

Sonuç olarak, bu araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin örgütsel mutluluk düzeylerinin yaş, eğitim durumu ve mesleki kıdem gibi demografik faktörlere göre değiştiğini ancak liderlik yönelimleri açısından belirgin farkların olmadığını göstermektedir. Ayrıca, örgütsel mutluluk ile liderlik yönelimleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmamış, bu da öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerinin liderlik becerileri ile doğrudan bağlantılı olmadığını ortaya koymuştur. Bu bulgular, okul öncesi öğretmenlerinin profesyonel gelişimlerinde örgütsel mutluluğun önemli bir faktör olduğunu, ancak liderlik yönelimlerinin başka faktörlerden daha fazla etkilendiğini düşündürmektedir. Bu sonuçlar, öğretmenlerin mesleki gelişim programları ve okul yönetimi uygulamaları açısından önemli çıkarımlar sunmaktadır.

1. Öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerini artırmak için, liderlik stillerinin yanı sıra işyeri destek sistemleri ve çalışma koşulları da göz önünde bulundurulmalıdır.
2. Liderlik yönelimleri ile öğretmenlerin mutluluk düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamaması, daha geniş kapsamlı psikolojik ve sosyal faktörlerin etkisinin araştırılması gerektiğini göstermektedir.
3. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini desteklemek amacıyla, liderlik becerilerinin yanı sıra, öğretmenlerin iş tatmini ve motivasyonlarını artıracak eğitim programları geliştirilmelidir.
4. Gelecek araştırmalar, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerini etkileyen içsel faktörleri daha derinlemesine incelemelidir.
5. Farklı yaş ve kıdem gruplarındaki öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeyleri arasındaki farklar, daha detaylı bir şekilde ele alınarak, grup bazında farklı stratejiler geliştirilmelidir.
6. Okul yöneticilerinin liderlik stilleri, öğretmenlerin örgütsel mutluluk düzeylerini doğrudan etkilemese de, eğitim politikalarında daha kapsamlı bir yaklaşım benimsenmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.
7. Öğretmenlerin liderlik yönelimlerini etkileyen faktörler daha ayrıntılı bir şekilde incelenmeli, bu faktörler doğrultusunda eğitim politikaları oluşturulmalıdır.

8. Öğretmenlerin yaş ve eğitim durumlarının örgütsel mutlulukları üzerinde etkili olduğu göz önünde bulundurularak, yaşa ve deneyime uygun destekleyici programlar düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

Arslan, Y. (2018). Öğretmenlerin farklılıkların yönetimi yaklaşımlarına ilişkin algıları ile örgütsel mutluluk algıları arasındaki ilişki. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*.

Aytaç, M. S., & Usta, M. E. (2023). Okul yöneticilerinin liderlik stilleri ile öğretmenlerin örgütsel mutluluk algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 45-67.

Çek, F. (2011). Bağımsız anaokulu ve ilköğretim okulu müdürlerinin kültürel liderlik davranışları ile okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumunu arasındaki ilişki. *Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi*.

Çobanoğlu, N. (2021). Okul öncesi eğitim örgütlerinde paylaşılan liderliğin örgütsel kimlik algısı ve öğretmen mutluluğu ile ilişkisinin incelenmesi. *EKEV Akademi Dergisi*, 25(2), 112-135.

Harmandal, G. (2024). Öğretmenlerin kariyer hedefleri ile performansları ve örgütsel mutluluk algıları arasındaki ilişki. *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi*.

İncekara, S. (2020). Özel okul öğretmenlerinin örgütsel mutluluk ve örgütsel bağlılık düzeyleri arasındaki ilişki. *Alanya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*.

Keçeli, İ. (2022). İlkokul öğretmenlerinin okul iklimi algıları ile örgütsel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişki. *İstanbul Kültür Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*.

Kotaoğlu, Z. (2019). Temel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin yöneticilerine güveni ile örgütsel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişki (Sakarya ili örneği). *Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*.

Önen, Ö., & Ballı, F. E. (2022). Öğretmenlerin örgütsel demokrasi algıları ile örgütsel mutluluk algıları arasındaki ilişki. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(4), 202-221.

Sağır, M., & Avcı, M. (2023). Sınıf öğretmenlerinin örgütsel mutluluk düzeyleri ile örgütsel dedikodu düzeyleri arasındaki ilişki. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 78-96.

Selbi, A. (2019). Okul müdürlerinin kullandıkları liderlik stilleri ve örgütsel adalet davranışlarının öğretmenlerin örgütsel bağlılık ve örgütsel yabancılaşmalarını yordama gücü. *Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi*.

Şenay, T. (2017). Okul öncesi öğretmenlerinin yöneticilerinde algıladıkları öğretimsel liderlik davranışı ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişki. *Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*.

Uysal, F. (2022). Lise öğretmenlerinin örgütsel mutluluk ve mental iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişki. *Alanya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*.

Uzun, T., & Kesicioğlu, O. S. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin örgütsel mutluluğu ile iş tatminleri ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 45(3), 89-107.

Yavuzkılıç, S. (2021). Bağımsız anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin örgütsel bağlılıkları ile iş performansları arasındaki ilişki. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(1), 55-74.